"קוקייה" שיר עממי סיני

מילים ולחן: עממי סיני

רעיון: ילנה רינסקי

ערכו: ילנה רינסקי, אלפסנדרה ניקונוב ושרון אמִתַי

הקדמה:

שיר "הקוקייה" הוא שיר עממי סיני, אשר מושמע ומבוצע בכל העולם. הפעילות עם שיר "הקוקייה" מתאימה לכל השנה.

מטרות מוזיקליות:

1. התלמידים יבחינו בין חלקים זהים וחלקים שונים או דומים ביצירה באמצעות המונחים זהה-שונה-דומה.
2. התלמידים יבטאו תבנית מקצב בולטת באמצעים שונים .
3. התלמידים יעקבו אחר חלקים מתוך פרטיטורה תוך האזנה למוזיקה.
4. התלמידים יכירו קטע מוזיקלי בסגנון שונה מתוך מוזיקת עמים.

מטרות חוץ מוזיקליות:

1. התלמידים יפתחו יכולת דחיית סיפוקים.
2. התלמידים יתרגלו מוטוריקה עדינה וקואורדינציה.
3. התלמידים יחזקו את תחושת ההצלחה והביטחון באמצעות האלתור בתנועה.

אוכלוסיית היעד:

מגוון אוכלוסיות בתפקוד בינוני וגבוה, גילאי 6-8.

מערך שיעור

קישור לביצוע.

מבנה השיר: פתיחה (כילית), א, מעבר כילי קצר, ב, מעבר כילי ארוך, א, מעבר כילי קצר, ב, א.

עזרי הוראה:

1. תיווי תבנית המקצב החוזרת על גבי כרטיסייה אישית .
2. שלוש כרטיסיות בודדות עם תמונות הקשות הידיים
ושתי כרטיסיות עם תמונות ציפור/ים המייצגות את קטעי המעבר הכילי
3. פרטיטורה גראפית עם תמונות הקשות הידיים השונות.

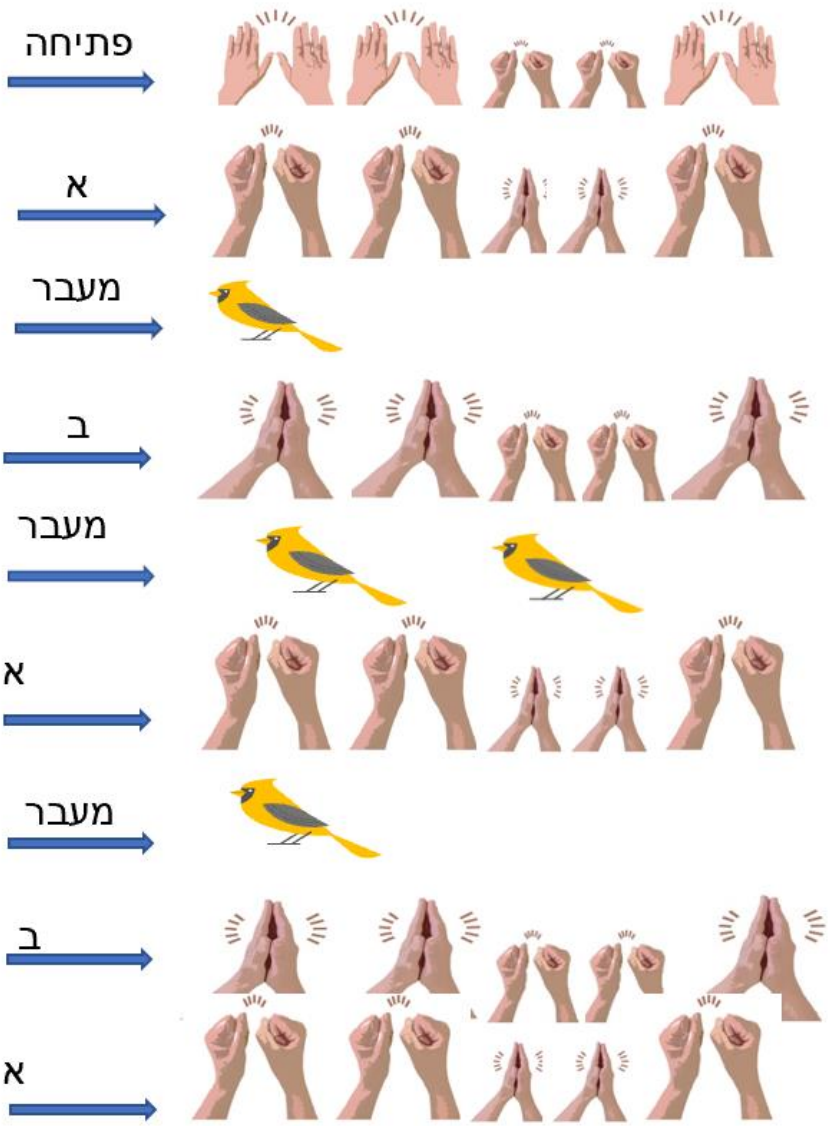

4. סרטון המראה את הפרטיטורה והקשות הידיים (קישור לסרטון).
5. כלי הקשה כמספר תלמידי הכיתה והצוות: מקלות מקצב או תיבות סיניות.

דגשים לתנאים פיזיים:

ישיבה על כיסא ליד שולחן, שולחנות מסודרים ב-ח' או בשורות.

מהלך הפעילות:

<u>תפקוד בינוני- גבוה</u>:

1. <u>האזנה ראשונה לשיר</u>: המורה ישמיע את השיר תוך הקשת הפעמה במחיאות כפיים. התלמידים יצטרפו בחיקוי. במעברים המורה יבקש מהתלמידים לעצור.

* הכנה לקריאת "פרטיטורת הקשות ידיים": המורה יציג שלוש תמונות: 1. אגרופים על השולחן 2. כפות ידיים על השולחן 3. מחיאת כף.

2. <u>משחק הקשות ידיים ועצירה</u>: המורה יציג את התמונה (בכל פעם תמונה שונה) והתלמידים יבצעו את ההקשה המתאימה. כאשר המורה הופך את התמונה, התלמידים עוצרים. (המורה יחזור על פעילות זו עד להפנמת התמונות והתנועות).

* הכנה לאלתור בקטעי המעבר הכילי: המורה יבקש מהתלמידים להמציא רעיונות לתנועה ללא קול. המורה יסביר את תפקידן של כרטיסיות הציפורים: תמונת ציפור אחת משמעותה, אלתור קצר בתנועה חופשית (מעבר קצר), תמונת שתי ציפורים משמעותה אלתור ארוך בתנועה חופשית (מעבר ארוך).

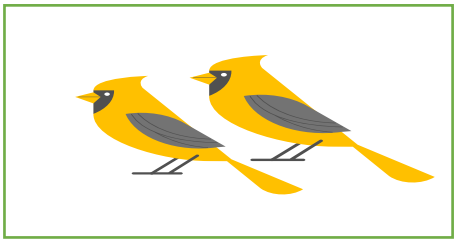

3. <u>האזנה שנייה לשיר</u>: המורה ישמיע את השיר תוך כדי הצגת רצף הכרטיסיות של הפרטיטורה הגראפית עם תמונות הקשות הידיים. כל כרטיסייה מייצגת רצף הקשות של חלק אחר בשיר (הפתיחה- רצף ראשון, חלק א'- רצף שני, חלק ב'- רצף שלישי). במעברים, המורה יציג את כרטיסיות תמונות הציפורים/ים והתלמידים יאלתרו תנועה חופשית ללא קול.
4. <u>משחק חיקוי במחיאות ללא השמעת השיר</u>: המורה ידגים את תבנית המקצב החוזרת (♩♩♫♩) במחיאות כפיים והתלמידים יחזרו אחריו.
5. <u>משחק הרצף ללא השיר</u>: כל תלמיד ימחא את אותו תבנית המקצב החוזרת בתורו ♩♩♫♩ .
6. <u>האזנה שלישית לשיר</u>: המורה ישמיע את השיר תוך מחיאת תבנית המקצב החוזרת . התלמידים יצטרפו למחיאה בחיקוי. במעברים המורה יבקש מהתלמידים לאלתר תנועה חופשית.
7. <u>פעילות ללא האזנה</u>: המורה יציג את רצף הקשות הידיים הראשון (שורה ראשונה בפרטיטורה) וידגים, התלמידים יחזרו אחריו מספר פעמים עד שיפנימו את רצף התנועות.

* בתפקוד בינוני ניתן להמשיך עם אותו הרצף התנועתי. במעברים התלמידים יעשו תנועה חופשית. בתפקוד גבוה יותר המורה ימשיך את ההיכרות עם כרטיסי רצף התנועות הנוספים מתוך הפרטיטורה בהתאמה למבנה השיר.

המשך הפעילות במידה ופועלים עם כרטיסיות הרצף הנוספות:

8. <u>האזנה רביעית לשיר</u>: המורה ישמיע את השיר ויציג על הלוח את הפרטיטורה השלמה. התלמידים יקישו בהתאם.
9. <u>צפייה בסרטון</u>: הילדים יצטרפו להקשות הידיים תוך כדי האזנה וצפייה בסרטון בו זמנית.

המשך פעילות עבור תלמידים שביצעו רצף הקשות אחד בלבד:

10. <u>משחק חיקוי במקלות מקצב ללא מוזיקה</u>: המורה יחלק זוג מקלות מקצב לכל תלמיד. המורה יקיש את תבנית המקצב החוזרת במקלות המקצב והתלמידים יצטרפו אליו בהקשות.

* בזמן החלוקה יש לאפשר לילדים להתנסות ולחקור את הכלי בנגינה חופשית למשך דקה או שתיים. המורה יבקש מהתלמידים להמציא תנועה עם המקלות ללא צליל (לדוגמה, גלגול ידיים, גלגול המקלות על אברי גוף שונים).

11. <u>האזנה חמישית לשיר</u>: התלמידים יקישו את תבנית המקצב החוזרת במקלות (מקל על מקל), במעברים יאלתרו תנועה עם המקלות ללא צליל.

המלצה לפיתוח:

הפעילות מאפשרת למורה להתקדם בהתאם ליכולות של הילדים. בתפקוד גבוה ניתן להוסיף שורות נוספות מתוך הפרטיטורה הקיימת, להציע לתלמידים להמציא תנועות משלהם ולהכין פרטיטורה כיתתית.

תובנות ועקרונות עבודה:

1. הפעילות החזרתית של תבנית המקצב החוזרת (אוסטינטו) יוצרת אווירה רגועה ועוזרת לתלמידים להתרכז לאורך זמן.
2. הפעילות מפתחת תגובה מהירה לשינויים במוזיקה ואת היכולת לקרוא הקשות ברצף מתוך פרטיטורה.
3. הפעילות מפתחת את היצירתיות בבחירת תנועות לאלתור החופשי ובבניית פרטיטורה עם התלמידים.
4. הפעילות מעצימה את התלמידים ומחזקת את ביטחון העצמי דרך האזנה, קריאה וביצוע הקשות ידיים בו זמנית.